



PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0459

Vietnam, najmä situácia politických väzňov

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. novembra 2018 o Vietname, najmä o situácii politických väzňov (2018/2925(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, najmä na uznesenie zo 14. decembra 2017 o slobode prejavu vo Vietname, najmä o prípade Nguyena Vana Hou¹, a z 9. júna 2016 o Vietname², predovšetkým o slobode prejavu;
- so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Vietnamom, podpísanú 27. júna 2012,
- so zreteľom na siedme kolo dialógu o ľudských právach medzi EÚ a Vietnamom z 1. decembra 2017,
- so zreteľom na vyhlásenia hovorca ESVČ z 9. februára 2018 o odsúdení obhajcov ľudských práv vo Vietname a z 5. apríla 2018 o odsúdení aktivistov za ľudské práva vo Vietname,
- so zreteľom na miestne vyhlásenie EÚ z 20. augusta 2018 o nedávnom obvinení Le Dinh Luonga,
- so zreteľom na usmernenia EÚ o obhajcoch ľudských práv,
- so zreteľom na vyhlásenie expertov OSN z 23. februára 2018, v ktorom sa nalieha na prepustenie väznených aktivistov za protesty proti toxickému úniku, a z 12. apríla 2018, v ktorom sa požaduje zmena po uväznení obhajcov práv,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (ICCPR), ku ktorému Vietnam pristúpil v roku 1982,
- so zreteľom na rozhodnutie európskeho ombudsmana z 26. februára 2016 vo veci

¹ Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 73.

² Ú. v. EÚ C 86, 6.3.2018, s. 122.

1409/2014/MHZ, ktoré sa týkalo skutočnosti, že Európska komisia nevykonala predchádzajúce hodnotenie vplyvu dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Vietnamom na oblasť ľudských práv,

- so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže podľa databázy vietnamských politických väzňov zostavenej na základe Projektu 88, si vo Vietname odpykáva trest odňatia slobody približne 160 aktivistov a asi 16 aktivistov je vo väzbe;
- B. keďže vietnamské orgány v tejto krajine naďalej väznia, zadržávajú, obťažujú a zastrážujú obhajcov ľudských práv, novinárov, blogerov, právnikov v oblasti ľudských práv a aktivistov občianskej spoločnosti; keďže obhajcovia ľudských práv čelia dlhoročnému väzeniu za svoju činnosť v oblasti ľudských práv a výkon základného práva na slobodu prejavu, či už online alebo offline, čo je v rozpore so záväzkami krajiny podľa medzinárodného práva;
- C. keďže politickí aktivisti a aktivisti za ľudské práva sú vo väzbe vystavení tvrdým podmienkam vrátane odopierania prístupu k zdravotnej starostlivosti, právnemu zástupcovi a osobného kontaktu;
- D. keďže sloboda náboženského vyznania alebo viery je vo Vietname potláčaná a katolícka cirkev a ďalšie neuznané cirkvi, ako je Zjednotená budhistická cirkev Vietnamu, viaceré protestantské cirkvi a ďalšie, vrátane etnickej menšiny Montagnardov, sú aj naďalej ostro nábožensky prenasledované;
- E. keďže Hoang Duc Binh bol odsúdený na 14 rokov za blogovanie o protestoch v súvislosti s katastrofou v spoločnosti Formosa; keďže Nguyen Nam Phong bol odsúdený na dva roky väzenia pre údajné neuposlušnosť príkazu verejných úradníkov, keď cestoval na protest; keďže ich úsilie má zásadný význam z hľadiska zvyšovania informovanosti a zabezpečenia zodpovednosti v súvislosti s únikom v oceľarskej továrni Formosa;
- F. keďže členovia Bratstva za demokraciu boli v apríli 2018 odsúdení na trest odňatia slobody na sedem až 15 rokov v rámci rozsiahleho uplatňovania ustanovení trestného zákona týkajúcich sa národnej bezpečnosti; keďže Nguyen Trung Truc, ďalší člen tejto skupiny, bol v septembri 2018 odsúdený na 12-ročné väzenie za pokus o štátny prevrat;
- G. keďže Le Dinh Luong, obhajca ľudských práv, ktorý pokojným spôsobom bojoval za podporu a ochranu ľudských práv, bol 16. augusta 2018 odsúdený na základe ustanovení trestného zákona o národnej bezpečnosti na 20 rokov odňatia slobody a na päť rokov domáceho väzenia; keďže zástupcom delegácie EÚ a veľvyslanectiev členských štátov EÚ nebolo umožnené zúčastniť sa na súdnom pojednávaní; keďže mnohých ďalších obhajcov ľudských práv a ďalších väzňov svedomia postihol podobný osud;
- H. keďže 12. apríla 2018 skupina expertov OSN, osobitný spravodajca pre situáciu obhajcov ľudských práv, predseda pracovnej skupiny pre svojvoľné zadržávanie a osobitný spravodajca pre podporu a ochranu práva na slobodu presvedčenia a prejavu vyzvali Vietnam, aby prestal so zásahmi proti občianskej spoločnosti a nepotláčal dissent;

- I. keďže v trestnom zákone Vietnamu sa nachádzajú represívne ustanovenia, ktoré sa zneužívajú na umlčanie, zatýkanie, zadržiavanie, odsudzovanie alebo obmedzenie činnosti aktivistov za ľudské práva, disidentov, právnikov, odborov, náboženských skupín a mimovládnych organizácií, najmä tých, ktoré kritizujú vietnamskú vládu;
- J. keďže vietnamská vláda naďalej zakazuje činnosť nezávislých médií alebo súkromných médií a prísne kontroluje rozhlasové a televízne stanice a tlačové publikácie; keďže v apríli 2016 prijalo národné zhromaždenie zákon o médiách, ktorým sa výrazne obmedzuje sloboda tlače vo Vietname;
- K. keďže vietnamské národné zhromaždenie 12. júna 2018 prijalo zákon o kybernetickej bezpečnosti zameraný na sprísnenie online kontrol, ktorým sa poskytovatelia nútia odstraňovať príspevky, ktoré sa považujú za „hrozbu“ pre národnú bezpečnosť; keďže tento zákon predstavuje vážny zásah do slobody prejavu na internete a jeho cieľom je výrazne obmedziť právo na súkromie;
- L. keďže 1. januára 2018 nadobudol účinnosť vôbec prvý vietnamský zákon o viere a náboženstve, ktorý pre všetky náboženské skupiny v krajine zavádza povinnú registráciu na štátnych orgánoch a povinnosť informovať ich o svojej činnosti; keďže orgány môžu zamietnuť alebo obmedziť žiadosť o registráciu a zakázať náboženské činnosti, ktoré sú svojvoľne považované za odporujúce „národným záujmom“, „verejnemu poriadku“ alebo „národnej jednote“; keďže vláda týmto zákonom inštitucionalizovala zasahovanie do náboženských záležitostí a štátny dozor nad náboženskými skupinami;
- M. keďže Vietnam sa nachádza na 175. zo 180 miest indexu slobody tlače organizácie Reportéri bez hraníc za rok 2018;
- N. keďže vo Vietname sa naďalej uplatňuje trest smrti, ale počet popráv nie je známy, pretože vietnamské orgány považujú štatistické údaje o treste smrti za štátne tajomstvo; keďže Vietnam v januári 2018 znížil počet trestných činov, za ktoré možno uložiť trest smrti, z 22 na 18;
- O. keďže Vietnam zatiaľ neratifikoval základné dohovory MOP, konkrétne dohovor č. 98 o práve organizovať sa a kolektívne vyjednávať, dohovor č. 105 o zrušení nútenej práce a dohovor č. 87 o slobode združovania a ochrane práva odborovo sa organizovať;
- P. keďže dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Vietnamom je dôležitým prostriedkom v rámci prebiehajúcej komplexnej diskusie o otázkach, ktoré znepokojujú EÚ, vrátane úplného dodržiavania základných práv na slobodu prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania; keďže vzťah medzi Európskou úniou a Vietnamom musí byť v zásade založený na dodržiavaní ľudských práv, demokracie a právneho štátu a na dodržiavaní medzinárodných noriem;
- Q. keďže existuje jasná spojitosť medzi dohodou o partnerstve a spolupráci (DPS) a dohodou o voľnom obchode medzi EÚ a Vietnamom, pričom obe strany sa zaviazali plniť svoje záväzky v oblasti ľudských práv;
- 1. odsudzuje pokračujúce porušovanie ľudských práv vo Vietname vrátane odsúdenia, politického zastrasovania, sledovania, obťažovania, útokov a nespravodlivých procesov s politickými aktivistami, novinármi, blogermi, obhajcami ľudských práv za

presadzovanie slobody prejavu online alebo offline, čo je jasným porušením medzinárodných záväzkov Vietnamu v oblasti ľudských práv;

2. vyzýva vietnamské orgány, aby okamžite a bezpodmienečne prepustili všetkých obhajcov ľudských práv a väzňov svedomia, ktorí sú zadržívaní alebo odsúdení len za to, že uplatňovali svoje právo na slobodu prejavu vrátane Hoang Duc Binha, Nguyen Nam Phonga, Nguyen Trung Truca a Le Dinh Luonga a aby zrušili všetky obvinenia proti nim;
3. pripomína svoju výzvu vietnamským orgánom, aby skoncovali so všetkými prípadmi obmedzovania a obťažovania obhajcov ľudských práv a aby za každých okolností zaručili, že budú môcť realizovať legitímne činnosti v oblasti ľudských práv bez obáv z represíí a bez akýchkoľvek obmedzení vrátane súdneho obťažovania; vyzýva vládu Vietnamu, aby zrušila všetky obmedzenia slobody náboženského vyznania a ukončila prenasledovanie náboženských komunít;
4. trvá na tom, aby vietnamská vláda zabezpečila také zaobchádzanie so všetkými zadržanými, ktoré bude v súlade s medzinárodnými normami; zdôrazňuje skutočnosť, že právo na prístup k právnikom, zdravotníckym pracovníkom a rodinným príslušníkom je dôležitou zárukou proti mučeniu a zlému zaobchádzaniu a má zásadný význam pre právo na spravodlivý proces;
5. odsudzuje zneužívanie represívnych právnych ustanovení, ktoré obmedzujú základné práva a slobody; vyzýva vietnamské orgány, aby zrušili, preskúmali alebo zmenili všetky represívne zákony, najmä trestný zákon, zákon o kybernetickej bezpečnosti a zákon o viere a náboženstve, a aby zabezpečili súlad všetkých právnych predpisov s medzinárodnými normami a záväzkami v oblasti ľudských práv vrátane Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktorého je Vietnam zmluvnou stranou; vyzýva vládu, aby zosúladiła právne predpisy upravujúce verejné zhromaždenia a demonštrácie s právom na slobodu zhromažďovania a združovania;
6. vyzýva Vietnam, aby podpísal a ratifikoval všetky príslušné dohovory OSN o ľudských právach a Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu, ako aj dohovory MOP č. 87, č. 98 a č. 105;
7. naliehavo vyzýva Vietnam, aby zabezpečil trvalú pozvánku pre zástupcov pre osobitné postupy Rady OSN pre ľudské práva, najmä pre osobitného spravodajcu pre slobodu názoru a prejavu a osobitného spravodajcu pre obhajcov ľudských práv;
8. vyzýva vietnamské orgány, aby uznali nezávislé odborové zväzy;
9. žiada EÚ, aby monitorovala orgány a spolupracovala s nimi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami na zlepšení situácie v oblasti ľudských práv;
10. pripomína svoj odmietavý postoj k trestu smrti za každých okolností; vyzýva vietnamské orgány, aby zaviedli okamžité moratórium na trest smrti ako krok k jeho zrušeniu; vyzýva vietnamské orgány, aby prehodnotili všetky rozsudky trestu smrti s cieľom zabezpečiť, že tieto konania budú spĺňať medzinárodné normy;
11. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby aktívne podporovali skupiny občianskej spoločnosti a jednotlivcov obhajujúcich ľudské práva vo Vietname, a to aj tým, že budú požadovať prepustenie obhajcov ľudských práv a väzňov svedomia pri všetkých kontaktoch s

vietnamskými orgánmi; naliehavo vyzýva delegáciu EÚ v Hanoji, aby poskytla všetku primeranú podporu väzneným obhajcom ľudských práv a väzňom svedomia, a to aj organizovaním väzenských návštev, monitorovaním súdnych procesov a poskytovaním právnej pomoci;

12. vyzýva členské štáty EÚ, aby zintenzívnili úsilie o dosiahnutie konkrétnych zlepšení v oblasti ľudských práv vo Vietname, a to aj počas nadchádzajúceho všeobecného pravidelného preskúmania v Rade OSN pre ľudské práva zameraného na Vietnam;
13. opakuje svoju výzvu, aby sa v celej EÚ zaviedol zákaz vývozu, predaja, modernizácie a údržby akýchkoľvek foriem bezpečnostného vybavenia, ktoré možno používať alebo ktoré sa používa na vnútornú represiu, vrátane technológie na sledovanie internetu, voči štátom so znepokojujúcim prístupom k ľudským právam;
14. víta užšie partnerstvo a dialóg o ľudských právach medzi EÚ a Vietnamom a pripomína význam dialógu ako kľúčového nástroja, ktorý treba uplatňovať efektívnym spôsobom tak, aby sprevádzal a podporoval Vietnam pri realizácii potrebných reforiem; dôrazne vyzýva Komisiu, aby monitorovala pokrok v rámci dialógu prostredníctvom zavedenia referenčných kritérií a mechanizmov monitorovania;
15. vyzýva vietnamskú vládu a EÚ ako dôležitých partnerov, aby sa zaviazali k zlepšeniu dodržiavania ľudských práv a základných slobôd v krajine, keďže sú základným kameňom dvojstranných vzťahov medzi Vietnamom a Úniou, najmä vzhľadom na ratifikáciu dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Vietnamom a dohodu o partnerstve a spolupráci (DPS);
16. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie / vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Združenia národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), vláde a národnému zhromaždeniu Vietnamu, vysokej komisárke OSN pre ľudské práva a generálnemu tajomníkovi OSN.